

MARKÉTA
NOVÁKOVÁ
PAMĚŤ
PORCELÁNU

PAMĚŤ PORCELÁNU

MARKÉTA NOVÁKOVÁ

KDYŽ MAJÍ VĚCI FUNKCI, SLOUŽÍ LIDEM, DÁVÁ MI TO VĚTŠÍ SMYSL.

PAMĚŤ PORCELÁNU

MARKÉTA NOVÁKOVÁ

Ve své tvorbě se věnuji především užitkové keramice. Vytvářet design předmětů ke stolování a dalších rozmanitých doplňků do interiéru mi dává větší pocit zadostiučinění než tzv. volná tvorba. Když mají věci funkci, slouží lidem, dává mi to větší smysl.

Můj nejoblíbenější materiál je porcelán. Je to médium, které mě fascinuje a inspiruje. Zamilovala jsem se do něj při prvním doteku, když se mi poprvé dostal do ruky v surové plastické podobě. Je neskutečně jemný, tvárný, má své možnosti, ale i limity. Například je krátký, tedy málo plastický, v průběhu modelace a sušení má tendence praskat. *A má paměť!* Nezapomíná žádnou chybu, a i když se ji snažíte napravit, ukáže se vám například v tvarové deformaci po tzv. ostrém výpalu, tedy na konci zdlouhavého procesu tvorby.

V době studia v Ústí nad Labem moje láska k tomuto materiálu posílila, když jsem poprvé držela v ruce věc, kterou jsem sama z porcelánu vytvořila. Jednalo se o můj první na geometrické hře založený talíř. Měl spoustu chyb, neměl například nožičku. Jak jsem mohla udělat talíř bez nožičky, to dodnes nechápu. Ale věděla jsem, že tohle chci v životě dělat – z porcelánu navrhovat a vytvářet užitkové předměty.

Velmi ráda pracuji s geometrií, i když čistá geometrie není zcela vhodnou volbou tvarosloví porcelánového designu. Potýkám se pak s problémy s deformací. Ale mám ráda precizní exaktní detail, který na první pohled není vidět. Je to například čistě provedené podední a překvapivý, netradiční tvar nožičky. Baví mě hledání jiných a inovativních řešení.

Vytvářím design porcelánu v malých autorských sériích, někdy co kus, to originál. Pohybuji se od geometrie po experiment. K výraznému uvolnění mé tvorby došlo v období spolupráce se sochařkou Mirou Podmanickou. Tehdy jsem se začala zabývat strukturami přírodnin, různorodých povrchů a experimentování s papírem vkládaným do porcelánu a do forem. Vznikají tak volněji pojaté objekty, které už téměř ztrácí svou užitkovou funkci a stávají se spíše dekoračním objektem.

MARKÉTA NOVÁKOVÁ V ATELIÉRU / MARKÉTA NOVÁKOVÁ IN STUDIO, 2020

foto: Kvet Nguyen

MGR. ART. MARKÉTA NOVÁKOVÁ, ARTD.
1978, NYMBURK, CZ

STUDIUM

2005—2014, ArtD., Ateliér keramiky (doc. ak. soch. Ivica Vidrová),
Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava, SK

2003—2005, Mgr. art., Ateliér keramiky (doc. ak. soch. Ivica Vidrová),
Vysoká škola výtvarných umení Bratislava, SK

1998—2003, BcA., Ateliér keramiky a porcelánu (doc. ak. soch. Pavel Jarkovský),
Fakulta užitého umění a designu, Univerzita J. E. Purkyně, Ústí nad Labem, CZ

1997—1998, nástavbové studium, Ateliér sochařství,
Soukromá mistrovská škola uměleckého designu, Praha, CZ

1993—1997, střední škola, Ateliér keramiky,
Soukromá mistrovská škola uměleckého designu, Praha, CZ

PRACOVNÍ ZKUŠENOSTI

2009—současnost, odb. asistent, Ateliér keramiky (doc. Mgr. A. Daniel Piršič),
Vysoká škola výtvarných umení, Bratislava, SK

2014—současnost, člen Sdružení výtvarných umělců keramiků, CZ

2013—2018, spolupráce se sochařkou Mirou Podmanickou

2008—2011, zakládající člen designérsko-výtvarné skupiny STUDIO NOBUS
(s Veronikou Selingerovou a Martinem Bu), SK

2005, realizace, firma Český porcelán, a. s., Dubí, CZ

SAMOSTATNÉ VÝSTAVY

2019 TRI ZBIERKY, Galéria NOVA, Bratislava, SK
2018 S láskou Markéta a Simona, Laufen Prague Gallery, Praha, CZ (spolupráce se Simonou Janišovou)
2017 OBJEKTVÁZA, cyklus Kolaboratórium, Galéria Ľudovíta Fullu, Ružomberok, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou, Petrem Ančicem a Marcelom Benčíkem)
2017 Markéta Nováková Z porcelánu, Magna Gallery, Piešťany, SK
2017 Markéta Nováková Kvety z porcelánu, Slovenské sklárske múzeum, Rona Gallery, Lednické Rovne, SK
2016 Markéta Nováková V porceláne, Galéria Dizajn štúdio ÚLUV, Bratislava, SK
2014 Ingrediencie, Galerie Artotéka, Bratislava, SK
2014 TRI CENY, Slovenská výtvarná únia, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou, Silvií Fedorovou a Tatianou Warenichovou)

KOLEKTIVNÍ VÝSTAVY

2021 Krehky beton, Marseille, FR
2021 Art in Progress, výstava Katedry užitkového umenia VŠVU (pedagogové, absolventi a študenti), Slovenský inštitut Praha, CZ
2020 VIAC JE VIAC II., Slovenské sklárske múzeum – RONA Gallery, Lednické Rovne, SK
2020 1000 Vases, Paris Design Week, Paříž, FR
2020 Inšpirované prírodou /Inspired by Nature, Galéria X, Bratislava, SK
2019 More is More II., Vilnius, Kaunas, LT; Tallinn, EE; Riga, LV
2018 Perspektivy keramickej tvorby. Ceramics and its Dimensions. Shaping the Future, UPM Praha, CZ
2018 100 rokov dizajnu, Slovenko 1918 – 2018, Slovenské múzeum dizajnu, Hurbanove kasárne, Bratislava, SK
2018 Bratislava Design Week, Kvetináreň, Bratislava, SK
2018 Z kruhu von – moderná a súčasná slovenská keramika, SNG Schaubmarov mlyn, Pezinok, SK
2018 Horror Aurum, Šperkstret, Galéria Medium, Bratislava, SK (spolupráce s Timotejem Blažkem)
2018 Každé ráno, Studio Elements, Zlín Design Week, Zlín, CZ
2018 Talente, Galéria X, Bratislava, SK
2018 Korelácie – Šperk – sklo – keramika – výstava pedagógů a študentů VŠVU, Bělehrad, RS
2018 14. mezinárodní hrnkové sympozium Dubí, Malý výstavní sál UPM, Praha, CZ
2018 Keramono Pohoda, Galvína, Bechyně, CZ
2018 ARTCERAMICSCZ – výstava členů Sdružení výtvarných umělců keramiků, Muzeum Chodska, Domažlice, CZ
2017 Výstava výsledků 14. mezinárodního hrnkového sympozia 2017, Dům porcelánu s modrou krví, Dubí, CZ
2017 Pod jedličkou, Galéria NOVA, Bratislava, SK
2017 Designblok, Praha, CZ (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2017 Národní cena za Dizajn, Slovenské centrum dizajnu, Bratislava, SK
2017 Křehký Mikulov, Zámek Mikulov, CZ
2017 14. mezinárodní hrnkové sympóziu, Český porcelán a. s., Dubí, CZ
2017 Múzeum mincí a medailí, Medzinárodné sympóziu umeleckého šperku, Kremnica, SK
2017 ARTCERAMICS – Sdružení výtvarných umělců keramiků, Mezinárodní muzeum keramiky Weiden, pobočka Nové sbírky – The International Design Museum Mnichov, DE
2017 CAST and BURN, Galéria X, Bratislava, SK
2016 Dialógy SK, Lisabon, PT; Berlín, DE; Madrid, ESP; Londýn, GB; Vídeň, AT;Varšava, PL; Bratislava, SK
2016 FOCUS: VESSEL, Ceramics Talent Award of the Nassauische Sparkasse, Keramikmuseum Westerwald, Hohn-Grenzhausen, DE
2016 Viac je viac, Slovenské sklárske múzeum – Rona Gallery, Lednické Rovne, SK
2016 Slušné dievčatá sa nepozerajú, Rožňavské radiály 4.01, Rožňava, SK
2016 Inšpirácia papierom III, Galéria X, Bratislava, SK
2016 Desighblok, Praha, CZ (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2015 Designblok, ADP, Praha, CZ (spolupráce s Aleksandrou Stencel a Patrikem Illem)
2015 Ceramic Event, Galerie de L’O, Brusel, BE
2015 Národní cena za dizajn, Satelit, Bratislava, SK
2015 Pod Jedličkou II, Galéria Art Design Project, Bratislava, SK
2014 Pod Jedličkou II, Galéria Art Design Project, Bratislava, SK
2014 Designblok, ADP, Selection Design from Slovakia+, Colloredo-Mansfeldský palác, Praha, CZ
2014 Modrotlač a iné, Bibiana, Bratislava, SK
2014 Stolečku, prostří se!, Městská galerie Panský dvůr, Veselí nad Moravou, CZ
2014 Parter Gallery, Bratislava, SK
2014 Talenty, Mnichov, DE
2013 Mezinárodní keramicke sympozium, Nová síň, Praha, CZ
2013 Bio-vázy, Bratislava Design Week, Piszatoryho palác, Bratislava, SK
2013 Bienále FORMA, SVÚ Bratislava, SK
2012 Pod jedličkou, Galéria NOVA, Bratislava, SK
2012 Mezinárodní keramicke sympozium, Střední uměleckoprůmyslová škola, Bechyně, CZ

2011 Folklor is Alive! Praha, CZ; Stockholm, SE; Bratislava, SK
2011 International Mixed Exhibition, Painting-Sculpture-Ceramic, Usak University Art Gallery, Usak, TR
2011 Bienále užitkového umenia, SVÚ Bratislava, SK
2009 Young White and Fresh, Galerie Medium, Bratislava, SK
2009 Kruhy, 10 rokov súťaže dizajnu a remesla Kruhy na vode, Galéria Cvernovka, Bratislava, SK
2009 Folklor Party, České centrum, Praha, CZ
2009 Designstory, Mobitex, Brno, CZ
2009 21. Keramicke sympozium Lučenec – Kalinovo, Novohradské múzeum a galéria, Lučenec, SK
2009 Łódź Design Festival, Łódź, PL
2008 Zázitok zo stolovania, Nitra, Bratislava, Prešov, SK
2008 Designblok, STUDIO NOBUS, Praha, CZ
2008 Sezóna – Idylka, Galerie VŠUP, Praha, CZ
2008 Interior SK, Bratislava, SK; Praha, CZ
2008 Kruhy na vodě, ÚLUV, Bratislava, SK
2007 Sezóna, Plzeň, CZ
2007 Design Exchange, Wohnen & Interieur, Vídeň, AT
2007 Sezóna, Bratislava, Košice, SR; Praha, CZ
2007 III. Bienal Internacional del Mosaico Contemporáneo, Buenos Aires, AR
2007 Tablewear aneb věci na stůl očima českých designérů, Wannieck Gallery, Brno, CZ
2007 Artzepter, Zepter International Design Award, Dish with a lid, Paříž, FR
2006 Design Match CZE: SVK, Veletržní palác NG, Praha, CZ
2006 Peknô.sk, putovní výstava, FI
2006 Kruhy na vodě, ÚLUV, Bratislava, SK
2005 Stolovanie_05, Dizajn štúdio ÚLUV, Bratislava, SK
2004 Art & Interior, Veletržní palác NG, Praha, CZ
2004 Prezentace Českého porcelánu, a. s., Dubí, Frankfurt, DE
2004 Top: stars, Art & Decoration, Veletržní palác NG, Praha, CZ
2004 Kruhy na vodě, ÚLUV, Bratislava, SK
2003 Good Food, Dizajn štúdio ÚLUV, Bratislava, SK

OCENĚNÍ

2013—Grand Prix, spolupráce s Mirou Podmanickou, Bienále užitkového umenia, SVÚ Bratislava, S

2008—Uznání – Kruhy na vodě, ÚLUV, Bratislava, SK

2007—Speciální cena poroty – III. Bienal Internacional del Mosaico Contemporáneo, Buenos Aires, AT

2006—3. místo – Kruhy na vodě, ÚLUV, Bratislava, SK

SYMPOZIA

2017 Mezinárodní hrnkové sympozium, Český porcelán, a. s., Dubí, CZ
2017 Medzinárodné sympóziu umeleckého šperku, Kremnica, SK
2012 Mezinárodní keramicke sympozium, Bechyně, CZ
2011 Mezinárodní hrnkové sympozium, Český porcelán, a. s., Dubí, CZ
2009 21. Keramicke sympozium Lučenec – Kalinovo, SK
2009 Mezinárodní studentské hrnkové sympozium, Dubí, CZ
2007 Międzynarodowe Lato Artystyczne w Krzyżowej, Krzyzowa, PL
2002 Mezinárodní keramicke sympozium, Beladice – Pustý Chotár, SK

KURÁTORSKÉ PROJEKTY

2018 Korelácie – Šperk – sklo – keramika, výstava KÚU, Muzej nauke i tehnike, Bělehrad, RS (spolupráce s Karolem Weisslechnerem, Matúšem Cepkou, Patrikem Illem a Kristýnou Španihelovou)
2018 Laboratory Permanentium, výstava KÚU, Galéria MEDIUM, Bratislava, SK (spolupráce s Karolem Weisslechnerem, Matúšem Cepkou, Patrikem Illem a Kristýnou Španihelovou, kurátorka výstavy Naďa Kančevová)

2017 CAST and BURN, Galéria X, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2016 NA STOLE, Bratislava Design Week, Zoya Gallery, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2016 NA STOLE, 5. Keramická plastika v Kadani, Františkánský klášter, Městské muzeum v Kadani (SVUK), Kadaň, CZ (spolupráce s Mirou Podmanickou)

2016 NA STOLE, Galéria X, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2016 DEKOR 2, Galerie CZECHDESIGN, Praha, CZ (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2015 Váza, Slovenský inštitút v Prahe, Praha, CZ (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2015 PLASTIC ME, Galéria X, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2015 IN PROGRESS, Galéria Satelit, Bratislava, SK (spolupráce s Gabrielem Vachem)
2015 IN PROGRESS, Galerie L. Sutnara, Plzeň, CZ (spolupráce s Gabrielem Vachem)
2014 Umenie verzus študenti, Galéria X, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2014 Váza, Galéria X, Bratislava, SK (spolupráce s Mirou Podmanickou)
2013 ?GENERÁCIA?, Galéria Medium, Bratislava, SK (spolupráce s Máriou Nepšinskou)
2012 KONFRONTÁCIA/KONFRONTACE, Art Design Project, Bratislava, SK (spolupráce s Evou Trilecovou)
2012 ...na novoináč..., Elektraeň Tatranskej galérie, Poprad, SK (spolupráce s Patrikem Illem a Kristýnou Španihelovou)
2009 Young White and Fresh, Galéria Medium, Bratislava, SK (spolupráce s Veronikou Selingerovou a Martinem Bu)

ZASTOUPENÍ VE SBÍRKÁCH

UPM Praha, CZ
ÚLUV Bratislava, SK
Beladice – Pustý chotár, SK
Novohradské múzeum a galéria Lučenec, SK
Buenos Aires, Argentina
Krzyzowa, PL
Český porcelán, a. s., Dubí, CZ
Alšova jihočeská galerie, Bechyně, CZ
Slovenské centrum dizajnu, Bratislava, SK

SÁDROVÉ FORMY MARNO / THE PLASTER FORMS MARNO, 2020

foto: Kvet Nguyen

ZNAČKA MARNO VŮBEC NENÍ MARNÁ! *DITA HÁLOVÁ*

Životní a profesní dráha designérky porcelánu a vysokoškolské pedagožky Markéty Novákové je rozkročená mezi českou a slovenskou současnou designérskou scénou. Toto dvojí prolínání kulturních vlivů se zrcadlí v jejím životě a tvorbě. Lze její design považovat za český nebo slovenský? Jakou v obou zemích za svoji dosavadní profesní kariéru zanechala stopu?

Z pohledu vývoje evropského designu porcelánu posledních dekád je k zamyšlení, zda má význam rozdělovat design podle území. Členění designu druhé poloviny 20. století podle národních specifik, jak je tradičně vžitě – na italský, skandinávský, německý nebo Ostblokdesign – v dnešní multikulturní a globální společnosti ztrácí význam a opodstatnění pro nástup nadnárodních trendů. Tato tradice nemusí a často nemá v současnosti spojující formální a tvarové analogie, jak se metodologicky dělí keramika v historických a uměleckořemeslných oborech. Přesto je stále třeba na určité lokální vyhraňování se a poukazování na integritu a tradici místa brát zřetel.

Fenomén porcelánu v sobě nese velkou kulturní historickou tradici. Další prvek v samotné surovině porcelánové hmoty. Tato efemérní, a přece silná stopa vyvěrá z velké zkušenosti s porcelánem v historickém Československu. V průběhu desetiletí se opakovaně na pražské UMPRUM (po dlouhou dobu jediné škole s možností na vysokoškolské úrovni studovat v ateliéru Keramika) objevovali absolventi, silné a tvůrčí osobnosti, ovlivňující obor na celém našem území, a to jak v továrních provozech, tak ve volné ateliérové tvorbě. Koncem 90. let 20. století a etablování výuky designu porcelánu na Univerzitě J. E. Purkyně v Ústí nad Labem, nejdříve na Institutu výtvarné kultury a později na Fakultě umění a designu v ateliéru vedeném doc. ak. soch. Pavlem Jarkovským, se tato tradice a vysoká úroveň řemeslného a výtvarného zpracování keramiky a porcelánu dále rozvíjela. V Bratislavě na VŠVU se výuka keramiky integruje do samostatného ateliéru v porevolučním období.

Skutečného profesionála v oboru dělá nejen zvládnutí řemesla a výtvarné stránky, ale také přidání třetí složky: uvažování o samotné filozofii zhmotnění nadčasové a mnohdy utilitární myšlenky dokonalého a funkčního tvaru v kontrastu s dekorací povrchu. Za čtvrtou, zdánlivě nadstavbovou složku, lze

považovat uvědomělé předávání tohoto tvůrčího procesu dalším adeptům a budoucím kolegům – a to jak v praktické, tak v teoretické rovině. Tyto zkušenosti a schopnosti autorka bohatě projevila rovněž ve svých kurátorských projektech.

Markéta Nováková se odvážně potýkala s porcelánovou hmotou od svého bakalářského studia, kdy jsem ji měla možnost poznat osobně jako její ročníková spolužačka z jiného ateliéru. O její osobní odvaze a nezdolnosti svědčí počátky jejího studia na bratislavské VŠVU. Zde se výrazně formovala nejen její osobnost, životní postoje, ale také tvůrčí rukopis. Na několik let jako by se uzavřela české designéřské scéně a intenzivně pracovala. V tomto období vznikají některé předměty a sádrové formy pod zkratkou marno. Ač se nejedná o přímou autorskou značku na porcelánu, běžně se zažila. Osobní označení předmětů, nástrojů její tvůrčí každodennosti se postupně přeneslo i do přezdívek, jíž ji označují někteří blízcí přátelé.

V průběhu doktorandského studia se začala Markéta Nováková výrazně prezentovat v Praze – na přehlídkách designu, výstavách, v galeriích a na významných zahraničních přehlídkách a veletrzích současné keramiky a designu porcelánu. Svou tvůrčí a osobnostní stopu zanechala na zásadních a tradičních sympoziích ve střední Evropě. V září roku 2018 jsem s velkou osobní radostí zorganizovala v pražské galerii Laufen prezentaci nazvanou „S láskou, Simona a Markéta“, jež byla doprovodnou výstavou k putovnímu výstavnímu projektu „Perspektivy keramické tvorby“, který představoval experimentální přístupy v tvorbě keramiky a porcelánu studentů evropských vysokých škol, jejich pedagogů a přizvaných hostů. Prezentovány byly myšlenky a procesy, které vznikly v rámci programu „Creative Europe: Ceramics and its Dimensions“ a jeho podprogramu „Shaping the Future“.

Pro tvorbu Markéty Novákové je symptomatické pečlivé hledání finálního tvaru, vedoucí až k určité geometrické strohosti. Vzpomeňme na hrnky PLAY, které můžeme považovat za jistou hraniční formu jejího výtvarného názoru. Projevují se prolínáním pevných, převážně sevřených kónických tvarů, rozrušovaných řezy, dekorem či strukturou. Právě struktura, její poznávání, prozkoumávání v různých materiích a následné přenášení a multiplikování v porcelánu či keramické hmotě představuje originální, autorskou cestu Novákové. Stejně tak lze v její tvorbě vyzorovat určitý kontrast pevného tvaru a jisté hravosti a přiznání jiného materiálu (např. u přátelského souboru Bambule). Tento přístup se projevuje především ve spolupráci s Mirou Podmanickou na souborech váz s různými květinami a rostlinnými, naturálními motivy. Zájem o zachycení struktury v porcelánové hmotě vykristali-

zoval v experimentální objekty/nádoby MEMORY prozkoumávající možnosti práce s papírem.

V rozvoji těchto přístupů ke struktuře porcelánové a keramické hmoty je patrný vliv díla a osobního kontaktu s vůdčí osobností české výtvarné scény Václavem Šerákem, který její doktorskou práci oponoval a o její tvůrčí cestu jevil živý zájem. Pro Markétu i mne osobně zůstávají nezapomenutelnými zážitky a současně nezaznamenanými skripty o současném designu porcelánu návštěvy přehlídek designu s profesorem Šerákem v posledních předpandemických letech. Zde jako by se zhmotnila tvůrčí zkušenost: orientovanost ve všech technologických zákoutích tvorby porcelánu, znalost výtvarného vývoje oboru, a především osobité uvažování o křehkosti hmoty, tvaru, čase a společnosti, do níž přenášíme své zhmotnělé tvůrčí vize.

Markéta Nováková konfrontuje a rozrušuje vody českého a slovenského designu porcelánu svou osobitostí a solitérstvím. Svou systematickou, pečlivou a obětavou prací tvůrce a pedagoga staví pilíře nové generaci slovenských i střeoevropských designérů porcelánu. Touto publikací tedy marno zdaleka nekončí...

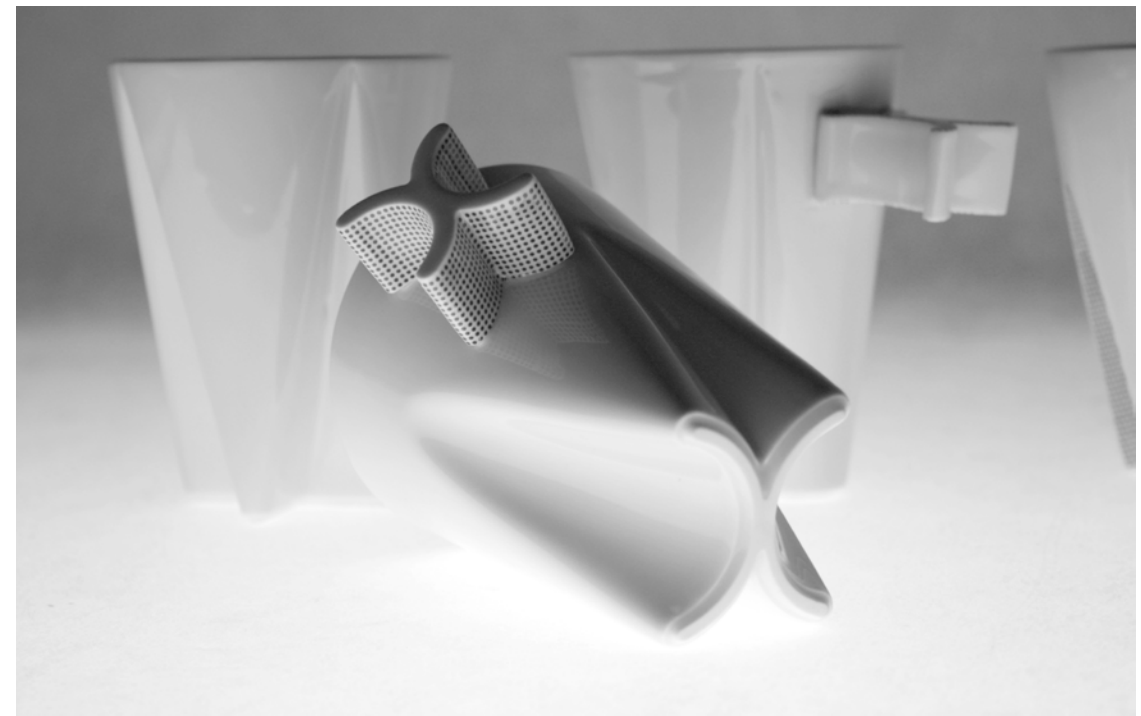
XY MÍSY / XY BOWLS, 2009
foto: Marko Horban

V VÁZY / V VASES, 2009
foto: Marko Horban

HRNKY PLAY PIŠKVORKY / MUGS PLAY FIVE-IN-A-ROW, 2009—2010
foto: Jakub Gulyás

HRNKY PLAY CÉČKA / MUGS PLAY CÉČKA, 2009—2010
foto: Jakub Gulyás

HRNKY PLAY, CIBULÁKOVÝ DEKOR / MUGS PLAY, ONION DECOR, 2009—2010
foto: Jakub Gulyás

HRNEK GERHARD / MUG GERHARD, 2011—2013
foto: archív autorky

HRNEK IN.VERZ/MUG IN.VERZ, 2017 – 2019
foto: Jana Hojstričová

HRNEK IN.VERZ / MUG IN.VERZ, 2017 – 2019

foto: Jana Hojstřičová

HRNEK RING / MUG RING, 2017 — 2019
foto: Matúš Cepka

NEFOREMNÁ KÔPKA HLINY NA PRACOVNEJ PLOCHE *KAROL WEISSLECHNER*

Neforemná kôпка hlíny na pracovnej ploche, veľký materiál mýtov, nielen o stvorení človeka, či Golema. Na to aby sa však hlina, tento pramateriál stal jasným, vo svojom odkaze, v tvorbe výtvarníka musí prejsť imateriálnou veličinou, ohňom. Spojenie týchto dvoch energií, je pre osobnosť Markéty Nováckovej príznačné, keď okrídlenými rukami modeluje, kreuje, budúce objekty, zanecháva stopu prstov na vlhkom materiály, alebo dotvára otláčkom prírodnín, ešte v sadrovej forme. Možno plastika, budúca váza, v závere tvorivého procesu realizovaná, autorkinou obľúbenou technológiou, liatia porcelánovej hmoty do sadrovej formy. Všetky tie ambície, vložené do diela, potom umocní oheň a farba, textúra glazúry.

Markéta Nováková je zosobnením opísaných, veličín, pevne ukotvená, na oboma nohami na zemi, dôsledná v tvorivom procese a zvolenej technológii, ale hlavne ohnivá, vznášajúca sa, horiaca pre svoje médium, v ktorom tvorí. Po skvelej príprave na strednej Súkromnej majstrovskej škole umeleckého designu v Prahe, na Univerzite J. E. Purkyně, Fakulte užitého umenia a designu (UJEP FUUD), Ateliér keramiky a porcelánu u pána Doc. Pavel Jarkovského, ak. soch., v Ústí nad Labem, a následne na Vysokéj škole výtvarných umení v Bratislave na Katedre užitého umenia v Ateliéri Keramiky u pani Doc. Ivica Vidrovej akad. soch., u ktorej realizovala aj svoje doktorandské štúdium v odbore. Všetky tieto štúdiá ju formovali a škola sa jej stala až osudovou veličinou.

Od roku 2009 je odbornou asistentkou Doc. Daniela Piršča, vedúceho ateliéru Keramika na VŠVU. Jej schopnosť načúvať študentom s osobným nasadením, poradiť a s obetavosťou riešiť technológie realizácií, semestrálnych projektov študentov, ju nechali vyrásť v pevnú súčasť katedry Úžitkového Umenia na škole, voviazaná do spoluprác s kolegami rôznych katedier. Markéta Nováková je osobnosťou, prekonávajúca často vlastné pochybovania a schopná vlievať pozitívnu energiu, nielen študentom, ale často aj kolegom. Verím, že ju táto energia bude sprevádzať na jej ceste, a iskra energie autorky, preskočí aj na vás, ktorí budete listovať v katalógu, ktorý dokumentuje doterajšie tvorivé postupy, na rozhraní medzi solitérom a dizajnu produktu.

ŘEZANÉ VÁZY – KOBALT, MODROTISK / CUT VASES – COBALT, BLUEPRINT, 2016
foto: Marko Horban

ŘEZANÉ VÁZY – RASTR, OBTISK / CUT VASES – RASTER, DECAL, 2016
foto: Marko Horban

PILOVANÉ VÁZY / SAW VASES, 2015 – 2016
foto: Marko Horban

ŘEZANÉ VÁZ – VESMÍR / CUT VASES – SPACE, 2019
foto: Kvet Nguyen

KOŘENOVÁ A KVĚTINOVÁ VÁZA / ROOT AND FLOWER VASE, 2015—2019
foto: Matej Hakár

KOŘENOVÉ VÁZY KOBALTOVĚ / ROOT VASES COBALT, 2019 – 2021
foto: Kvet Nguyen

KVĚTINOVÉ VÁZY ROMANTIC / ROMANTIC FLOWER VASES, 2019—2021

foto: Kvet Nguyen

VÁZA ŠEŘÍKOVÁ – ORGOVÁNOVÁ / LILAC VASE, 2015
spolupráce s Mirou Podmanickou, foto: Peter Ančič

PROCES TVORBY *MARKÉTA NOVÁKOVÁ*

Porcelán je mým nejoblíbenějším materiálem, je to směs kaolínu, živce a křemene. Je nejdokonalejším a nejušlechtlejším keramickým materiálem, který je při tenké vrstvě průsvitný, čistě bílý a absolutně slinutý.

Lití porcelánu do sádrových forem se stalo mou oblíbenou a nejčastěji používanou technikou. Je to zdoluhavý proces začínající od nápadu, návrhu a technického výkresu, přes výrobu většinou plného sádrového modelu a formy (jednoduché nebo složité klínové). Při vytváření designu užitkového předmětu touto technikou se tekutá porcelánová hmota (o konzistenci husté smetany nebo roztopené čokolády) nalije do sádrové formy. Sádra z ní odsaje část vody a tím se vytváří stěna výrobku tzv. střep. Přebytečná hmota se z formy vyleje, výrobek se nechá zavadnout – zatuhnout a kompletuje se (to znamená, že se lepí ucha případně další jeho části). Následuje proces sušení, retušování, až po závěrečné výpaly.

Každý krok má svá úskalí. Porcelán se retušuje právě z důvodu jeho paměti v suchém stavu – odstraňuje se přebytečný materiál (od nalévacího otvoru a švů, které vznikají v místě dělení forem, případně se retušují další drobné chybičky). Po retušování následuje tzv. nízký výpal – přežah (900 – 950 °C), ten porcelánový předmět zpevní, ale zůstane pórovitý, aby jej bylo možné naglazovat. Glazuru v tomto momentě tvoří mléčná tekutina a po nanesení na výrobek (stříkáním nebo namáčením) je matná a až otravně sprašná. Opět se musí vyretušovat. Až vysoký výpal (1250 – 1400 °C – podle druhu porcelánu) jí dá konečnou lesklou podobu, technické i estetické vlastnosti. Navíc provází každý keramický materiál proces smrštění, z mokrého stavu, přes ten suchý, až po vypálený to je 7 – 9 %, v případě porcelánu až 14 %. A to může způsobovat další komplikace, především deformace při ostrém výpalu.

Když vytvářím nový předmět, snažím se respektovat určitá existující pravidla a technologické postupy, ale stoprocentní recept neexistuje. Čeká mě vždy dlouhá cesta hledání toho správného řešení, která trvá nejméně čtyři týdny. A někdy i roky. Je to něco jako životní program...

PŘÍPRAVA FORMY NA LITÍ/PREPARATION OF THE MOLD FOR CASTING, 2020

foto: Kvet Nguyen

KŘEHKÁ I TVRDÁ JAKO PORCELÁN

PAVEL JARKOVSKÝ

Hodnocení práce odborné asistentky Mgr. art. Markéty Novákové, ArtD., přenechám povolanejším osobám. Jako její učitel a pozorovatel jejího profesního vývoje si vážím skutečnosti, že jsem měl, a stále mám, možnost být s Markétou v osobním kontaktu.

Markétu Novákovou znám od dob jejích vysokoškolských studií jako osobu pracovitou, zodpovědnou v profesním i osobním životě, pozornou ke svému okolí. Občas je jí blízká i „lumpárna“ v dobrém slova smyslu, doprovázená vtipem a smyslem pro legraci.

Její cit pro zvolenou profesi keramika – porcelánika se výrazně projevila již při realizaci její bakalářské práce, při níž prokázala respekt a pochopení podoby návrhu vhodného pro manufakturní výrobu. Z této bakalářské práce Soupravy trojúhelníkových misek byla v roce 2005 jedna miska úspěšně vybrána a zařazena do výrobního programu a. s. Český porcelán. Od té doby se miska pod názvem TRINA prodává ve stovkách kusů na našem trhu a od roku 2012 v tisících kusech obohacuje trh porcelánu v Koreji.

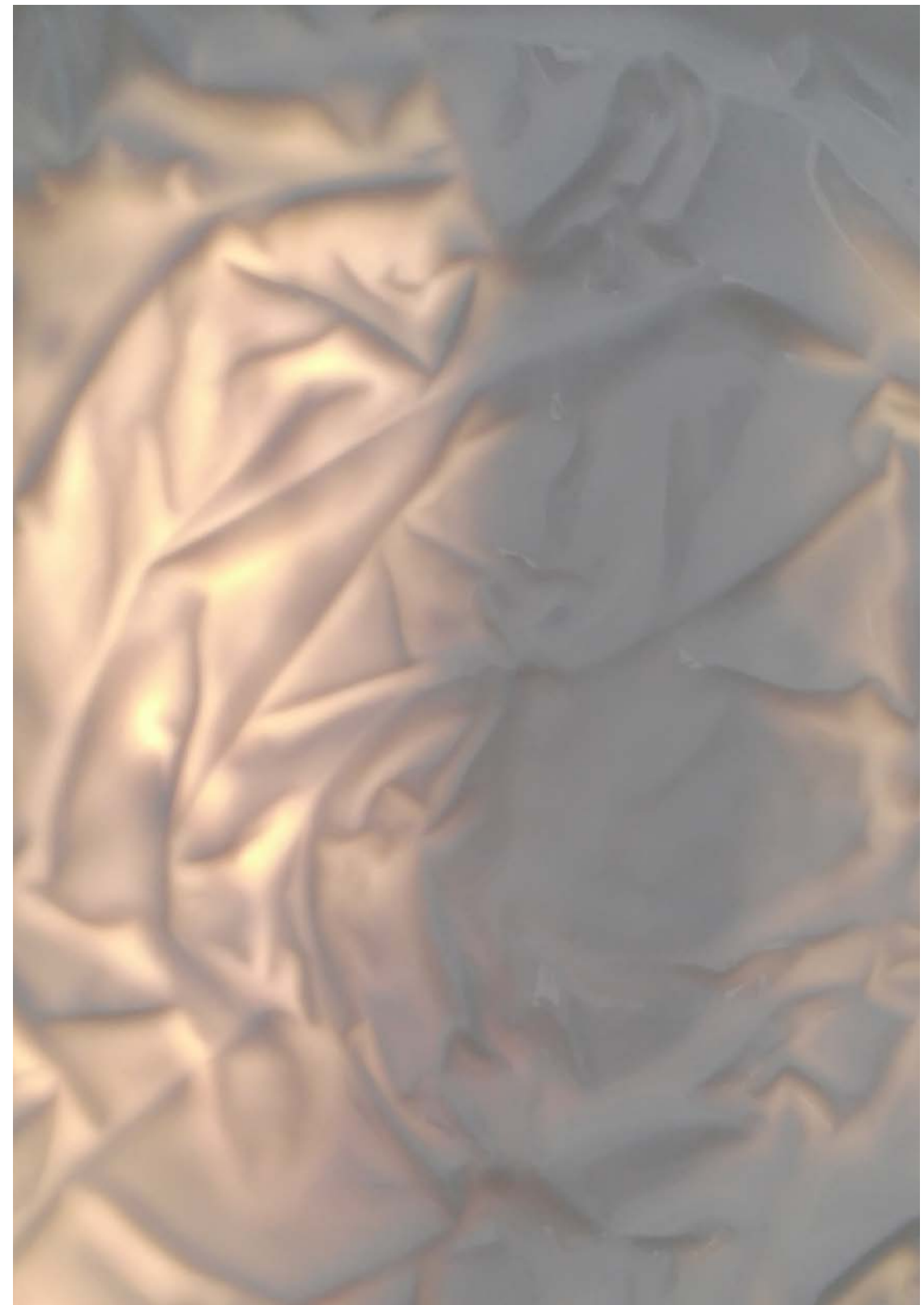
Svoje profesní kvality prokázala Markéta Nováková opakovaně jako účastnice Mezinárodních hrnkových symposií organizovaných a. s. Český porcelán (2009, 2011, 2017), zaměřených na tvarové a dekorační řešení hrnků. Stejně tak výtvarné a řemeslné kvality potvrdila na keramických symposiích v Bechyni, v Krzyzowej v Polsku a na slovenských symposiích v Beladicích, Kalinovu nebo v Kremnici.

Její smysl pro týmovou práci se ukázal i při založení Studia NOBUS (2008 – 2011), v němž se společně se svými kolegy Veronikou Selingerovou a Martinem Bu zabývala řešením a realizováním stolních a interiérových doplňků. Tyto produkty se vyznačovaly kvalitním technickým a výtvarným zpracováním. Mezi úspěšnou týmovou spoluprací můžeme zařadit i společnou tvorbu a kurátorskou činnost se sochařkou Mirou Podmanickou. Za svoji práci (kolekci „Bio-vázy 0-5“) získaly v roce 2013 cenu Grand Prix Slovenskej výtvarnej únie na „Bienále FORMA 2013“.

Markéta Nováková již více než 12 let vykazuje úspěšně své pedagogické a organizační schopnosti na VŠVU v Bratislavě. V akademickém roce 2009 – 2010 se stala asistentkou doc. Mgr. A. Daniela Piršče. V této práci se dobře uplatňují její charakterové vlastnosti – přísnost, preciznost a zároveň obětavost, pozornost a ohleduplnost.

POLÁMANÝ, ROZSYPANÝ, POMAČKANÝ / BROKEN, LOOSE, WRINKLED, 2016
foto: Marko Horban

TALÍŘ – POMAČKANÝ / PLATE – WRINKLED, 2016
foto: Marko Horban

PAPÍROVÉ VÁZY / PAPER VASES, 2013 — 2018

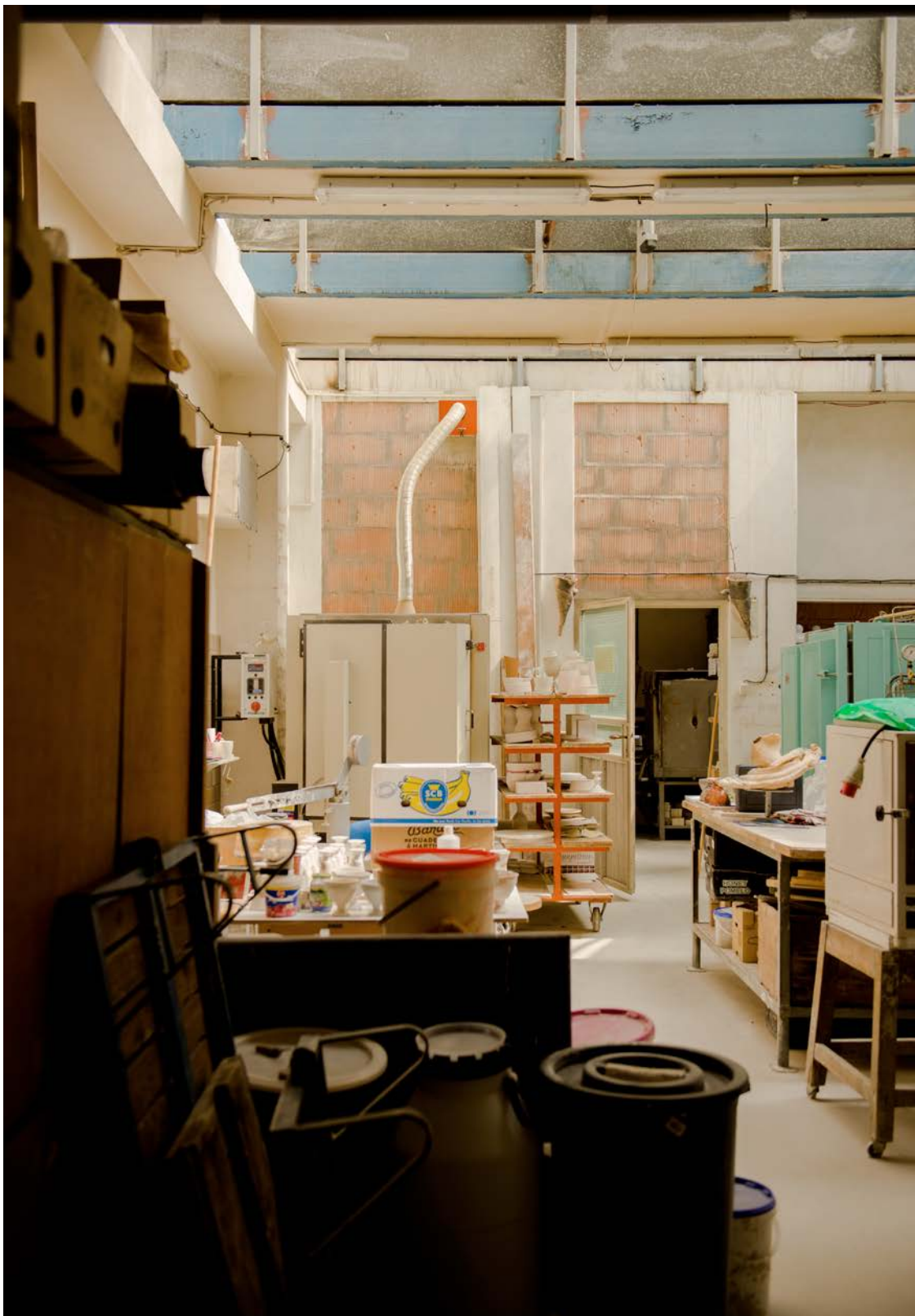
foto: Marko Horban

KOLEKCE ŠPERKŮ – KRAJINA / JEWELRY COLLECTION – LANDSCAPE, 2017
spolupráce s *Timotejem Blažkem*, foto: *Kvet Nguyen*

PAMĚŤ / MEMORY, 2018
foto: Matúš Cepka

ATELIÉR KERAMIKY / STUDIO OF CERAMICS, 2020

foto: Kvet Nguyen

JÁ JAKO PEDAGOG

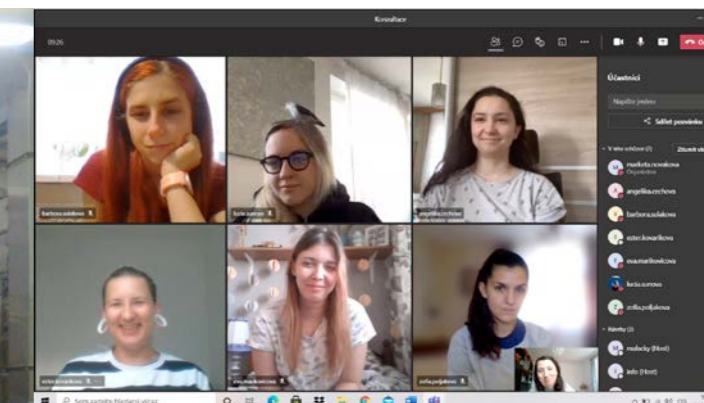
MARKÉTA NOVÁKOVÁ

Ateliér keramiky je součástí Katedry uživatelských umění VŠVU v Bratislavě. Od roku 2009 ateliér pracuje ve složení – vedoucí ateliéru doc. Mgr. A. Daniel Pirš, odb. asistent Mgr. art. Markéta Nováková, ArtD., a dílenský pracovník ak. soch. Rudolf Malacký. Náplň studijního programu v ateliéru je vzdělání založené na řemeslné zručnosti, rozšiřování znalosti široké škály materiálů, technik a technologií tohoto oboru. Studium rozvíjí a zdokonaňuje schopnost tvořivé práce v různých formách, a to od designérských úkolů až po volné autorské projekty s možností přesahů do jiných médií a s dostatečným prostorem pro experiment. Důraz je kladen na individuální přístup ke studentům.

Jedná se o všeobíhající, téměř nikdy nekončící práci, při níž se stávám zároveň výtvarníkem, technologem, řemeslníkem, teoretikem, kurátorem, finančním, grantovým i propagačním poradcem. A samozřejmě je nutné zastat spoustu dalších souvisejících činností, které se nedají lehce pojmenovat. Ve své pozici musím být schopná komunikace s odborníky i laickou veřejností, usiluji o propagaci oboru, našeho ateliéru i tvorby studentů. Funguji nejen jako přísný pedagog, který studenty usměrňuje, napomíná a úkoluje, ale zároveň se snažím být přítelem, který podá v pravou chvíli pomocnou ruku, poradí, podpoří a motivuje.

Keramika sama o sobě je velmi náročný obor, založený na materiálu, na znalosti řemesla, na zručnosti. Znamená to, že se pohybuji v širokém spektru činností – od kreativních procesů navrhování a konzultací se studenty, přes ty rukodělné, zdánlivě „obyčejné“. Například sádrařské práce a další důležité postupy – od sušení, glazování, retušování, pálení, až po dekoraci. Neoddělitelnou součástí mé profese je rovněž ovládnutí všech nástrojů a vybavení keramického ateliéru především nezbytných keramických pecí. Když probíhá výpal, pocitem zodpovědnosti se až zalykám a pak do rána nemůžu spát plna očekávání, jak dopadla pec, jak dopadly věci v ní...

Miluji keramiku, i s úskalími, která někdy přináší. Práce odborného asistenta v Ateliéru keramiky je pro mě stejně důležitá jako vlastní tvorba. Stala se neoddělitelnou součástí mého života. Předávat své zkušenosti vnímám jako poslání. Je obohacující pozorovat pokroky svých studentů, sledovat jejich vývoj během studia i směřování po škole. Těším se z jejich úspěchů, protože pokud uspěli oni, uspěla jsem i já!

MGR. ART. MARKÉTA NOVÁKOVÁ, ARTD.

**1978, NYMBURK, ČR*

Markéta Nováková graduated in 1998 from a Secondary Private Master School of Art Design in Prague. She studied at the Faculty of Applied Arts and Design of the J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem in the Studio by doc. Pavel Jarkovský for Ceramics and Porcelain, where she completed her bachelor's degree in 2003. She followed her master's degree in 2003 – 2005 and later in 2014 she completed her doctoral studies at the Academy of Fine Arts in Bratislava in the Ceramics Studio by doc. Ivica Vidrová. Since 2009 she has been working as an assistant at the AFAD in Bratislava at the Ceramics Studio of doc. Daniel Piršč.

In the period 2008 – 2011, she was a founding member of the design and art group STUDIO NOBUS together with Veronika Selingerová and Martin Bu. In 2013 – 2018, she collaborated with sculptor Mira Podmanická on art and curatorial projects. Since 2014, she has been a member of the Association of Fine Artists – Ceramics in the Czech Republic.

She has participated in many different exhibitions, competitions and symposia at home and abroad, she is also involved in organizational and curatorial activities, her work is represented in several museum and private collections. For her work in collaboration with Mira Podmanická, she won the Grand Prix at the 2013 Biennial of Applied Arts organized by SVÚ in Bratislava. In 2006 and 2008, she took 3rd place and received recognition in the Circles on Water competition. And in 2007 she won a special jury prize at the III. Bienal Internacional del Mosaico Contemporáneo in Buenos Aires, Argentina.

PORCELAIN MEMORY

MARKÉTA NOVÁKOVÁ

In my work, I focus mainly on utility ceramics. Creating the design of dining items and other various interior accessories gives me a greater sense of satisfaction than the so-called free creation. When things have a function, they serve people, it makes more sense to me.

My favorite material is porcelain. It is a medium that fascinates and inspires me. I fell in love with it at the first touch, when it first got into my hand in raw plastic form. He is

incredibly soft, pliable, it has its possibilities, but also its limits. For example, it is short material, not very plastic, and tends to crack during modeling and drying. And it has a memory! It does not forget any mistake, and even if you try to correct it, it will show you, for example, in the deformation of the shape after the so-called high firing, at the end of the lengthy process of creation.

During my studies in Ústí nad Labem, my love for this material strengthened when I first held in my hand something I had created myself from porcelain. This was my first plate based geometric game. It had a lot of mistakes, for example it didn't have a leg. I still don't understand how I could make a plate without a leg. But I knew I wanted to do this in life – design and create utility items from porcelain.

I really like working with geometry, although pure geometry is not a completely suitable choice for the morphology of porcelain design. Then I face problems with deformation. But I like a precise exact detail, which is not visible at first glance. It is, for example, a cleanly made bottom and surprising, non-traditional shape of the leg. I enjoy finding different and innovative solutions.

I create a porcelain design in small author's series, sometimes one piece is the original. I range from geometry to experiment. My work was significantly relaxed during my collaboration with sculptor Mira Podmanická. That's when I started working on the structures of natural products, diverse surfaces and experimenting with paper inserted into porcelain and molds. This creates loosely conceived objects, which almost lose their useful function and become more of a decorative object.

A FUTILE – MARNO BRAND

IS NOT IN VAIN AT ALL!

DITA HÁLOVÁ

The life and professional career of porcelain designer and university teacher Markéta Nováková is blended between the Czech and Slovak contemporary design scene. This double intertwining of cultural influences is reflected in her life and work. Can her design be considered Czech or Slovak? What track has she left in both countries during her professional career so far?

From the point of view of the development of European porcelain design in recent decades, it is important to consid-

er whether it is essential to divide design according to territory. The division of the design of the second half of the 20th century according to national specifics, as is traditionally used - into Italian, Scandinavian, German or Ostblokdesign - in today's multicultural and global society is losing its significance and justification for the onset of transnational trends. This tradition does not have to and often does not have currently a connecting formal and shape analogy, how ceramics are methodologically divided in historical and handicraft fields. Nevertheless, it is still necessary to take into account a certain local distinction and reference to the integrity and tradition of the place.

The phenomenon of porcelain has a great cultural and historical tradition. Another element in the porcelain raw material itself. This ephemeral, yet strong trail comes from the great experience with porcelain in historical Czechoslovakia. Over the decades, graduates, strong and creative personalities, influencing the field throughout our territory, repeatedly appeared at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague (for a long time the only school with the opportunity to study at the university level), both in factory operations and in free studio creation. At the end of the 90s of 20th century and the establishment of teaching porcelain design at the J. E. Purkyně University in Ústí nad Labem, first at the Institute of Fine Arts and later at the Faculty of Art and Design in the studio led by doc. ak. soch. Pavel Jarkovský, this tradition and the high level of craftsmanship and artistic processing of ceramics and porcelain continued to develop. In Bratislava at the AFAD, the teaching of ceramics is integrated into a separate studio in the post-revolutionary period.

A true professional in the field is not only mastering the craft and the artistic side, but also adding a third component: thinking about the very philosophy of materializing the timeless and often utilitarian idea of a perfect and functional shape in contrast to surface decoration. The fourth, seemingly superstructure component, can be considered the conscious transmission of this creative process to other adepts and future colleagues – both in practice and in theory. The author also richly demonstrated these experiences and abilities in her curatorial projects.

Markéta Nováková has been bravely struggling with porcelain since her bachelor's degree, when I had the opportunity to meet her in person as her classmate from another studio. The beginnings of her studies at the Bratislava AFAD testify her personal courage and indomitability. Not only her personality, life attitudes, but also her creative handwriting were significantly formed here. For several years, she seemed to close her-

self to the Czech design scene and work intensively. During this period, some objects and plaster forms are created under the abbreviation „vain – MARNO“. Although it is not a direct author's mark on porcelain, it is commonly experienced. The personal designation of objects, tools of her creative everyday life was gradually transferred to the nickname, which is used by some close friends.

During her doctoral studies, Markéta Nováková began to present herself markedly in Prague – at design shows, exhibitions, galleries and at major foreign shows and fairs of contemporary ceramics and porcelain design. She left her creative and personal mark on fundamental and traditional symposia in Central Europe. In September 2018, with great personal joy, I organized a presentation called „With Love, Simona and Markéta“ in the Laufen Gallery in Prague, which was an accompanying exhibition to the traveling exhibition project „Perspectives of Ceramic Art“, which represented experimental approaches in European ceramics and porcelain, universities, their teachers and invited guests. The ideas and processes that emerged from the „Creative Europe: Ceramics and its Dimensions“ program and its „Shaping the Future“ sub-program were presented.

The work of Markéta Nováková is characterized by a careful search for the final shape, leading to a certain geometric austerity. Let us remember the PLAY mugs, which we can consider as a certain borderline form of her artistic opinion. They are manifested by the interweaving of solid, mostly tight conical shapes, disturbed by cuts, decor or structure. It is the structure, its cognition, exploration in various materials and the subsequent transfer and multiplication in porcelain or ceramic material that represents Nováková's original, authorial path. In the same way, a certain contrast of a solid shape and a certain playfulness and admission of other material can be observed in her work (eg in the friendly ensemble Bambule). This approach is manifested mainly in collaboration with Mira Podmanická on sets of vases with various flowers and plant, natural motifs. The interest in capturing the structure in the porcelain mass crystallized into experimental objects/vessels MEMORY exploring the possibilities of working with paper.

The development of these approaches to the structure of porcelain and ceramic material shows the influence of the work and personal contact with the leading figure of the Czech art scene, Václav Šerák, who opposed her doctoral thesis and showed a keen interest in her creative journey. For Markéta and me personally, visits to design shows with Professor Šerák in the last pre-pandemic years remain unforgettable experiences and at the same time unrecorded scripts about contemporary

porcelain design. Here, creative experience seems to materialize: orientation in all technological corners of porcelain creation, knowledge of the artistic development of the field, and above all a distinctive thinking about the fragility of matter, shape, time and society, into which we transfer our materialized creative visions. Markéta Nováková confronts and disturbs the waters of Czech and Slovak porcelain design with her personality and solitude. With her systematic, careful and dedicated work of the creator and pedagogue, she builds the pillars of a new generation of Slovak and Central European porcelain designers. So this publication does not end in vain....

SHAPELESS MOUND OF CLAY

ON THE WORK TABLE

KAROL WEISSLECHNER

A shapeless mound of clay on the work surface, a great material of myths, not only about the creation of man or the Golem. However, in order for the clay, this primordial material to become clear, in its reference, in the work of the artist, it must go through an immaterial quantity, a fire. The combination of these two energies is characteristic of Markéta Nováková's personality when she models, creates future objects with her winged hands, leaves a fingerprint on damp materials, or completes the imprints of natural products in plaster form. Maybe a sculpture, a future vase, realized at the end of the creative process, the author's favorite technology, casting porcelain into a plaster mold. All those ambitions, inserted into the work, then amplify the fire and color, the texture of the glaze.

Markéta Nováková is a personification of the described quantities, firmly anchored, on both feet on the ground, consistent in the creative process and the chosen technology, but above all fiery, hovering, burning for her medium in which she creates. After excellent preparation at the Secondary Private Master School of Art Design in Prague, at the J. E. Purkyně University, Faculty of Applied Arts and Design (UJEP FUUD), Studio of Ceramics and Porcelain with doc. ak. soch. Pavel Jarkovský, in Ústí nad Labem, and preferably at the Academy of Fine Arts in Bratislava at the Department of Applied Arts in the Atelier of Ceramics with doc. Ivica Vidrová, with whom she also carried out her doctoral studies in the field. All these

studies shaped her and the school became her destiny.

Since 2009 she has been an assistant professor of Doc. Daniel Piršič, head of the Ceramics studio. Her ability to listen to students with personal commitment, to advise and with dedication to solve technologies of realizations, semester projects of students, let her grow into an integral part of the Department of Applied Arts at school, tied to collaborations with colleagues from various departments. Markéta Nováková is a personality, often overcoming her own doubts and able to pour positive energy, not only to students, but often also to colleagues. I believe that this energy will accompany her on her journey, and the spark of the author's energy will also jump over to you, who will browse the catalog, which documents the creative practices to date, at the interface between solitaire and product design.

BRITTLE AND HARD

AS PORCELAIN

PAVEL JARKOVSKÝ

I will leave to evaluation of the work of a professional assistant Mgr. art. Markéta Nováková, ArtD., to other professional people. As her teacher and observer of her professional development, I appreciate the fact that I had, and still have, the opportunity to be in personal contact with Markéta.

I have known Markéta Nováková since the time of her university studies as a hard-working person, responsible in her professional and personal life, attentive to her surroundings. Sometimes she is close to a "swindler" in a good way, accompanied by a joke and a sense of fun.

Her feeling for the chosen profession of ceramics – porcelain was significantly manifested during the implementation of her bachelor's thesis, in which she demonstrated respect and understanding of the design suitable for manufacturing. From this bachelor's thesis "Sets of triangular bowls", one of the bowls was successfully selected in 2005 and included in the production program of Czech Porcelain. Since then, the bowl called TRINA has been sold in hundreds of pieces on our market, and since 2012 it has enriched the porcelain market in Korea in thousands of pieces.

Markéta Nováková has repeatedly proven her professional qualities as a participant in the International Mugs Symposia

organized by Czech Porcelain (2009, 2011, 2017), focused on the shape and decoration. She also confirmed her artistic and craft qualities at ceramic symposia in Bechyně, in Krzyzowa in Poland and at Slovak symposia in Beladice, Kalinovo and Kremnica.

Her sense of teamwork was also shown when she founded Studio NOBUS (2008 – 2011), in which she, together with her colleagues Veronika Selingerová and Martin Bu, dealt with the solution and implementation of table and interior accessories. These products were characterized by quality technical and artistic processing. Among the successful teamwork we can also include joint work and curatorial work with sculptor Mira Podmanická. For their work (collection “Bio-vases 0-5”) in 2013 they won the Grand Prix of the Slovak Art Union at the “Biennial FOR-MA 2013”. Markéta Nováková has been successfully demonstrating her pedagogical and organizational skills at the AFAD in Bratislava for more than 12 years. In the academic year 2009 – 2010 she became an assistant to doc. Mgr. A. Daniel Piršč. In this work, her character traits are well applied – rigor, precision and at the same time dedication, attention and consideration.

THE PROCESS OF CREATION

MARKÉTA NOVÁKOVÁ

Porcelain is my favorite material, it is a mixture of kaolin, feldspar and quartz. It is the most perfect and noble ceramic material, which is pure white, absolutely sintered and with a thin layer is translucent.

Pouring porcelain into plaster molds has become my favorite and most commonly used technique. It is a lengthy process starting from the idea, design and technical drawing, through the production of a mostly full plaster model and mold (simple or complex wedge). When creating the design of a utility object by this technique, a liquid porcelain mass (of the consistency of a thick cream or melted chocolate) is poured into a gypsum mold. Gypsum sucks part of the water out of it and thus the wall of the product, the so-called shard, is created. Excess material is poured out of the mold, the product is let to harden – solidified and assembled (that is, the handle or other parts of it are glued). This is followed by the process of drying, retouching, until the final firing.

Every step has its pitfalls. Porcelain is retouched precisely because of its memory in the dry state – excess material is removed (from the pouring hole and seams, which arise

at the place of division of molds, or other small defects are re-touched). After retouching, the so-called low firing – overhang (900 – 950 °C) follows, the porcelain object strengthens, but remains porous so that it can be glazed. At this point, the glaze consists of a milky liquid and after application to the product (by spraying or dipping) it is dull and annoyingly dusty. It must be retouched again. Only the high firing (1250 – 1400 °C – depending on the type of porcelain) will give it the final glossy form, technical and aesthetic properties. In addition, each ceramic material is accompanied by a shrinkage process, from the wet state, through the dry state, to the fired state, which is 7-9%, in the case of porcelain up to 14%. And this can cause other complications, especially deformation during a high firing.

When I create a new subject, I try to respect certain existing rules and technological procedures, but there is no 100% recipe. I always have a long way to go to find the right solution, which takes at least four weeks. And sometimes for years. It's like a life program...

I AS AN EDUCATOR

MARKÉTA NOVÁKOVÁ

The Ceramics Studio is part of the Department of Applied Arts of the AFAD in Bratislava. Since 2009 the studio has been working in the composition - the head of the studio doc. Mgr. A. Daniel Piršč, Assistant Professor Mgr. art. Markéta Nováková, ArtD., And workshop worker ac. soch. Rudolf Malacký. The content of the study program in the studio is education based on craftsmanship, expanding knowledge of a wide range of materials, techniques and technologies in this field. The study develops and improves the ability of creative work in various forms, from design tasks to free authorial projects with the possibility of overlaps with other media and with sufficient space for experimentation. Emphasis is placed on an individual approach to students.

This is an all-encompassing, almost never-ending work, in which I also become an artist, technologist, craftsman, theorist, curator, financial, grant and promotional consultant. In my position I have to be able to communicate with experts and the general public, I strive to promote the field, our studio and the work of students. I work not only as a strict pedagogue who guides, reprimands and tasks students, but at the same time I try to be a friend who gives a helping hand at the right moment, advises, supports and motivates.

Ceramics itself is a very demanding field, based on material, knowledge of the craft, skills. This means that I move in a wide range of activities – from creative design processes and consultations with students, through handicrafts, seemingly “ordinary” ones. For example, plastering work and other important procedures – from drying, glazing, retouching, burning, to decoration. An inseparable part of my profession is also the control of all tools and equipment of the ceramic studio, especially the necessary ceramic furnaces. When the firing takes place, I swallow with a feeling of responsibility and then I can't sleep until the morning full of expectations, how the furnace turned out, how things turned out in it...

I love ceramics, even with the pitfalls it sometimes brings. The work of an assistant professor at the Ceramics Studio is as important to me as my own work. It has become an integral part of my life. I see passing on my experience as a mission. It is enriching to observe the progress of its students, to monitor their development during their studies and direction after school. I look forward to their success, because if they succeed, so did I!

TIRÁŽ

